

ROZDZIAŁ XIV. Ochrona zdrowia

Kierunki polityki państwa w zakresie **ochrony zdrowia** wytycza Ministerstwo Zdrowia. Pełni ono także nadzór nad głównym płatnikiem – Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). Wykonuje zadania w zakresie m.in. refundacji leków i wyrobów medycznych, nadzoru nad wykonywaniem zawodów medycznych, opracowywania, wdrażania, realizacji i finansowania programów polityki zdrowotnej, organizacji i nadzoru nad systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne czy realizacji zadań związanych z lecznictwem uzdrowiskowym. Wpływ na funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej mają także instytucje i organy administracji państwowej, świadczeniodawcy i świadczeniobiorcy, organizacje pozarządowe. Nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu opieki zdrowotnej w Polsce kontrolę sprawują: Państwowa Inspekcja Sanitarna (Sanepid), Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna, Rzecznik Praw Pacjenta i wojewodowie. Regulacje prawne polskiego systemu ochrony zdrowia zawarte są w szeregu aktów legislacyjnych, poczynając od Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z dotychczas opublikowanymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego za 2023 r. w Płocku funkcjonowało 76 przychodni świadczących ambulatoryjną opiekę zdrowotną, w których udzielono 1,3 mln porad lekarskich. W zakresie ochrony zdrowia wskaźniki kształtowały się następująco – w przeliczeniu na 10 tys. ludności:

- ✗ liczba lekarzy wg podstawowego miejsca pracy – 53;
- ✗ liczba pielęgniarek i położnych wg podstawowego miejsca pracy – 127;
- ✗ liczba przychodni – 7;
- ✗ liczba aptek ogólnodostępnych – 3.

Pomoc doraźną świadczyła jednostka ratownictwa medycznego – SPZOZ Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku, której organem założycielskim jest Samorząd Województwa Mazowieckiego.

Opiekę szpitalną zapewniały:

- Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku – jedna z największych placówek ochrony zdrowia działających w regionie północno-zachodniego Mazowsza, której organem założycielskim jest Samorząd Województwa Mazowieckiego;
- Szpital Świętej Trójcy w Płocku – jednostka organizacyjna Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o., którego założycielem i jedynym właścicielem jest Gmina - Miasto Płock.

Płockie szpitale mają znaczenie ponadlokalne. Hospitalizowani są tu również mieszkańcy regionu. W 2024 r. dysponowały łącznie 993 łózkami.

W Płocku działają hospicja (zarówno w formie stacjonarnej, jak i domowej) prowadzone przez: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Caritas Diecezji Płockiej, Stowarzyszenie „Hospicjum Płockie” pod wezw. Świętej Urszuli Ledóchowskiej oraz Grupę Zdrowie Sp. z o.o.

Sieć placówek ochrony zdrowia uzupełniają apteki. Na koniec 2024 r. w Płocku funkcjonowało 36 aptek ogólnodostępnych.

Samorząd Płocka od lat realizuje wiele **działań o charakterze profilaktycznym i promującym zdrowie**. Rada Miasta Płocka Uchwałą Nr 72/III/2024 z dnia 27 czerwca 2024 r. przyjęła „Politykę Zdrowotną Miasta Płocka do 2030 roku wraz z Mapą Potrzeb Zdrowotnych”. Podejmowane przez Gminę - Miasto Płock zadania z zakresu zdrowia publicznego wpisują się w cele zawarte w przyjętym dokumencie.

Dzięki realizacji programów polityki zdrowotnej oraz akcji profilaktycznych adresowanych do płocczan w 2024 r. udzielono ponad 5,1 tys. świadczeń, z których skorzystało ponad 5,7 tys. osób. Z Budżetu Miasta Płocka finansowane były działania adresowane do dzieci i młodzieży realizowane w formie warsztatów psychoedukacyjnych oraz skierowane do seniorów w ramach programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy oraz warsztatów psychoedukacyjnych. Ze środków samorządowych finansowano badania z zakresu profilaktyki onkologicznej: nowotworów jelita grubego, piersi oraz prostaty, a w grudniu 2024 r. rozpoczęto realizację nowego programu profilaktyki raka płuc. Przeprowadzono kampanię informacyjną skierowaną do mieszkańców Płocka, dotyczącą promocji nowych programów polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy oraz profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc.

W 2024 r. Miasto realizowało następujące programy polityki zdrowotnej dla mieszkańców:

1. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego w latach 2022-2024

Kontynuowano realizację IV edycji Programu. Realizatorem był Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. Program adresowany był do osób mieszkających w Płocku:

- w wieku powyżej 50 lat niezależnie od wywiadu rodzinnego;
- w wieku 40 - 65 lat, które miały w rodzinie przynajmniej jednego krewnego pierwszego stopnia (rodzice, rodzeństwo, dzieci), u którego rozpoznano raka jelita grubego;
- w wieku 25 - 65 lat z rodziny HNPCC (rodzinnego raka jelita grubego niezwiązanego z polipowatością), w tym przypadku potrzebne było potwierdzenie z Poradni Genetycznej, które dotychczas nie leczyły się z powodu nowotworów jelita grubego i nie miały wykonanej kolonoskopii w ciągu ostatnich 10 lat.

Celem Programu było zmniejszenie umieralności z powodu nowotworów jelita grubego oraz zwiększenie dostępności do bezpłatnych badań przesiewowych w kierunku raka jelita grubego, zwiększenie wykrywalności raka jelita grubego i nowotworów we wczesnych stadiach zaawansowania, zwiększenie odsetka wyleczeń, a także przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wśród adresatów programu w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki nowotworów jelita grubego.

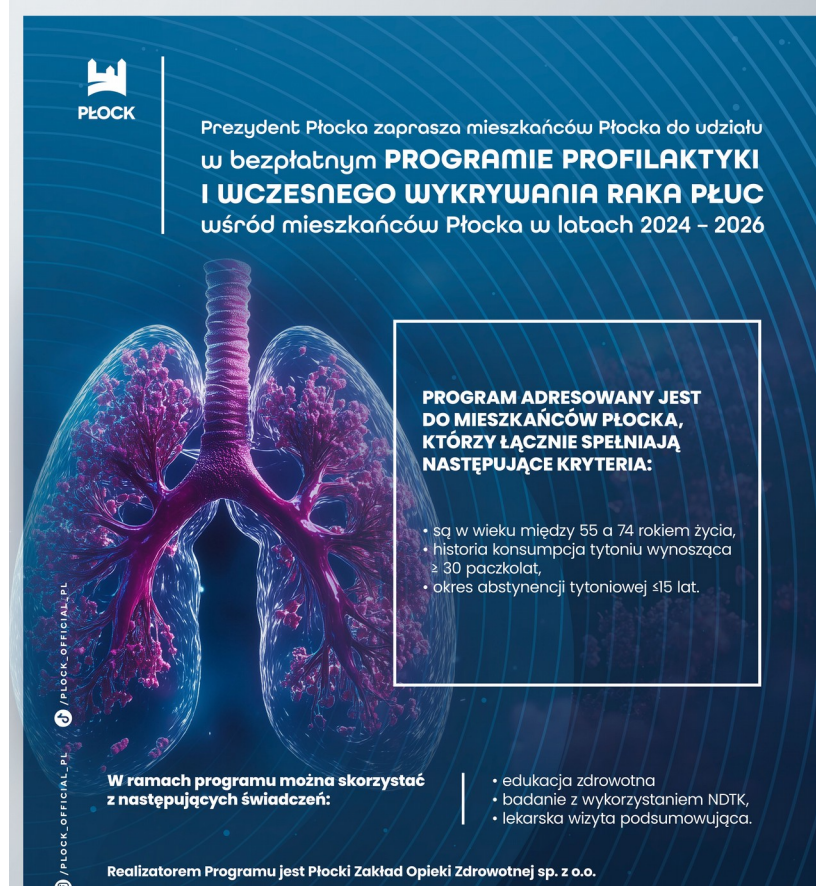
W ramach Programu przeprowadzono następujące interwencje:

- indywidualne badanie lekarskie, w tym badanie per rectum pacjenta, wraz z przeprowadzeniem edukacji zdrowotnej w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki nowotworów jelita grubego;
- badanie kolonoskopowe: w zależności od wskazań medycznych – diagnostyczne lub z wykonaniem biopsji lub z wykonaniem polipektomii – wykonano 49 kolonoskopii.

W sytuacji wykonania kolonoskopii z biopsją i polipektomią wykonywano badanie histopatologiczne pobranego materiału. Zapewniona była realizacja kolonoskopii w znieczuleniu. Analgosedacja wykonywana była w oparciu o wskazania medyczne i uzależniona od decyzji lekarza.

2. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców Płocka w latach 2024-2026

Ilustracja 14.1: Plakat dotyczący Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc

W grudniu 2024 r. podpisana została umowa na realizację nowego programu dotyczącego profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc. W wyniku postępowania konkursowego realizatorem został Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. W 2024 r. przeprowadzone zostało szkolenie dla personelu medycznego zaangażowanego w realizację programu. Przeprowadzono również kampanię informacyjno-promocyjną poprzez ekspozycję city lightów i plakatów, zamieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka oraz w lokalnych mediach.

Adresatami Programu są płocczanie pomiędzy 55 a 74 rokiem życia, którzy przez co najmniej 30 lat palili paczkę lub więcej papierosów dziennie, z okresem abstynencji od tytoniu równym lub mniejszym niż 15 lat. Świadczenia zdrowotne w ramach Programu są realizowane od 2025 r. Uczestnicy mogą skorzystać z edukacji zdrowotnej, wykonać badanie niskodawkowej tomografii komputerowej, a z wynikiem badania udają się na wizytę lekarską.

Źródło: Urząd Miasta Płocka

3. Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców miasta Płocka w latach 2023-2025

Kontynuowano, rozpoczętą w grudniu 2024 r., realizację Programu w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy, którego świadczeniodawcą został Świat Zdrowia Operator Medyczny Sp. z o.o. Świadczenia zdrowotne są realizowane w przychodni przy ul. Królewieckiej 24A oraz przy ul. Jasnej 13. Na realizację tego Programu Gmina- Miasto Płock otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Zdrowia w wysokości 80% kosztów jego realizacji.

W programie wyróżniono dwie grupy uczestników: I grupa – świadczeniobiorcy korzystający z działań w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy; II grupa – personel medyczny korzystający ze szkoleń.

Celem głównym Programu jest uzyskanie lub utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym, obejmującej zagadnienia teoretyczne i praktyczne wśród 70% wszystkich uczestników programu korzystających z działań informacyjno-edukacyjnych (świadczeniobiorców i personelu medycznego).

Ilustracja 14.2: Billboard dotyczący Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy

Źródło: Urząd Miasta Płocka

W 2024 r. w ramach Programu realizowano działania informacyjno-edukacyjne skierowane do osób mieszkających w Płocku w wieku powyżej 50 roku życia, a także następujące świadczenia zdrowotne:

1. działania informacyjno-edukacyjne wraz z oceną ryzyka wystąpienia poważnych złamań osteoporotycznych przy użyciu narzędzia FRAX, które adresowane były do kobiet mieszkających w Płocku w wieku 65 lat i więcej oraz w wieku 40-64 lat z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem ryzyka złamania osteoporotycznego. W 2024 r. 1 523 kobiety zostały poddane działaniom informacyjno-edukacyjnym z wykonaniem FRAX, przy czym wynik FRAX <5% uzyskało 47 kobiet, a ≥5 otrzymało 1 476 kobiet;

2. pomiar gęstości kości za pomocą DXA wykonywany u kobiet, które otrzymały wynik dziesięcioletniego ryzyka złamania osteoporotycznego uzyskanego w FRAX dla populacji polskiej ≥5%, badanie gęstości kości zostało wykonane u 1 385 kobiet;

3. lekarska wizyta podsumowująca, która była przeprowadzona u wszystkich uczestniczek programu, mających wykonany pomiar BDM za pomocą DXA. W lekarskiej wizycie podsumowującej wzięło udział 829 kobiet.

W 2024 r. zorganizowano również szkolenie dla personelu medycznego, w którym wzięło udział 38 osób, w tym 9 lekarzy, 10 pielęgniarek i 19 osób wykonujących inne zawody medyczne.

W trakcie realizacji Programu w 2024 r. przeprowadzona została kampania informacyjno-edukacyjna, obejmująca ekspozycję billboardów, citylightów, plakatów informacyjnych promujących program oraz plakatów edukacyjnych. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne w autobusach Komunikacji Miejskiej - Płock Sp. z o.o. poprzez ekspozycję plakatów w autobosach oraz wyświetlenie treści edukacyjnych na ekranach LCD. Promocja programu odbywa się na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka oraz w mediach w formie artykułów i audycji radiowych.

Ponadto w tym samym roku zorganizowano dwie **akcje profilaktyczne** współfinansowane z budżetu województwa mazowieckiego w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Mazowsza „Mazowsze dla Zdrowia 2024”:

1. Profilaktyczne badanie piersi dla mieszkanki Płocka w wieku 30-44 lat

W ramach zadania realizowano działania informacyjno-edukacyjne oraz wykonywano profilaktyczne badania diagnostyczne USG piersi. Celem działań było zachęcenie kobiet do wykonywania samobadania piersi i regularnych badań profilaktycznych oraz dbania o własne zdrowie. Zamieszczono informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka, w lokalnych mediach, w jednostkach organizacyjnych Gminy- Miasta Płocka. Dostępność i powszechność zastosowanych kanałów informacji sprawiła, że informacje trafiły do szerokiego grona kobiet, co przełożyło się na bardzo wysoką zgłaszalność na profilaktyczne badania USG piersi. Skutkiem działań było wykonanie większej niż pierwotnie zaplanowano liczby świadczeń. Ostatecznie z badań USG piersi skorzystało łącznie 846 kobiet w wieku 30-44 lat. Realizatorem badań była Praktyka Lekarska Numer 1 Jarosław Lipczyński. Badania wykonywane były w pracowni USG w Płocku przy ul. Warszawskiej 4.

2. Profilaktyczne badania prostaty dla mieszkańców Płocka w wieku 40+

Zadanie było realizowane przez Lux-Medica Sp. z o.o. Badania PSA wykonywano w Laboratorium ALAB, a badania USG prostaty z konsultacją urologiczną realizowano w przychodni Lux-Medica przy ul. Zgliczyńskiego 6/1.

Mężczyźni w wieku 40 lat i więcej mieszkający w Płocku mieli wykonywane badanie PSA. Następnie z wynikiem badania zgłaszali się na wizytę do lekarza urologa, podczas której zostało wykonane badanie per rectum oraz badanie USG gruczołu krokowego. Każdy pacjent otrzymał pisemny opis badania. W przypadku stwierdzonych w badaniu nieprawidłowości pacjent został poinformowany o możliwości dalszej diagnostyki i/lub leczenia w podmiotach leczniczych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.

Rekrutacja mężczyzn na badania była prowadzona bezpośrednio przez Lux-Medica. Mężczyźni zgłaszali się do realizatora bez skierowania do chwili wyczerpania limitu świadczeń. W ramach zadania przewidziano realizację 365 badań PSA oraz 365 badań USG z konsultacją urologiczną. Pomimo dużej dostępności i powszechności zastosowanych kanałów informacji nie udało się zainteresować tak szerokiego grona odbiorców. Ostatecznie z zadania skorzystało 149 mężczyzn, u których wykonano badanie PSA i badanie USG z konsultacją urologiczną.

W 2024 r. Miasto Płock realizowało również działania z zakresu **promocji zdrowia psychicznego** dofinansowane z budżetu województwa mazowieckiego w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Psychicznego „Mazowsze dla Zdrowia Psychicznego 2024”. W ramach projektu pn. „Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna z zakresu zdrowia psychicznego” na terenie szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Płock zrealizowano warsztaty psychoedukacyjne dla klas IV-VI i VII-VIII. Zrealizowano także warsztaty psychoedukacyjne dla seniorów. Spotkania z seniorami odbywały się w klubach seniora, uniwersytetach trzeciego wieku, centrum aktywności seniora, w organizacjach pozarządowych, działających na terenie miasta oraz w siedzibie Urzędu Miasta Płocka. Realizatorem zadania była firma Pover Motive Ryszard Gaca.

Celem warsztatów było rozwijanie i podniesienie umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami dnia codziennego, identyfikacja i eksploracja uczuć związanych z problemem oraz zwiększenie odporności na stres. Przeprowadzone warsztaty psychoedukacyjne miały również na celu uwrażliwienie na tematykę dbania o zdrowie psychiczne, zwiększenie świadomości na temat roli wyrażania emocji i potrzeb w budowaniu dobrostanu psychicznego, ukazanie znaczenia budowania bliskich relacji opartych o wzajemną akceptację i zaufanie w zachowaniu dobrego samopoczucia, zachęcanie do szukania pomocy wśród bliskich, a w razie potrzeby pomocy psychologicznej.

W szkołach podstawowych zrealizowano 80 warsztatów w klasach IV-VI, w których wzięło udział 1,6 tys. uczniów, oraz 60 w klasach VII-VIII, w których uczestniczyło 1,3 tys. uczniów. Jeden warsztat psychoedukacyjny w wymiarze 4 godzin lekcyjnych (2 spotkania po 2 godziny lekcyjne – 180 min.) dedykowany był jednej klasie. Warsztaty realizowano w 19 szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Płock.

W ramach zadania zrealizowano również 20 warsztatów psychoedukacyjnych dla płockich seniorów, w których wzięło udział 231 osób. Jeden warsztat w wymiarze 3 godzin (180 min.) przeznaczony był dla jednej grupy seniorów.

Warsztaty psychoedukacyjne przyczyniły się do podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców Płocka na temat zdrowia psychicznego i wpływających na nie czynników, rozwijania poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi, wzmocnienia poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości. Realizacja zajęć przyczyniła się do rozwijania umiejętności osobistych oraz społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do wyzwań codziennego życia oraz identyfikacji emocji związanych z występującymi problemami. Efektem psychoedukacji było również zwiększenie odporności na stres oraz zmniejszenie stygmatyzacji i lęku wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja warsztatów psychoedukacyjnych dla seniorów miała dodatkowo na celu pokazanie, że starzenie się to naturalna kolej rzeczy, że z wiekiem następuje wiele zmian w organizmie oraz w postrzeganiu świata i samych siebie. Psychoedukacja pozytywnie wpłynęła na seniorów. Rozmowy ze specjalistami przede wszystkim poprawiły ich poczucie bezpieczeństwa, nauczyły zmagać się z trudnościami życia codziennego oraz wzmocniły poczucie własnej wartości.

Łącznie w ramach zadania zrealizowano 160 warsztatów psychoedukacyjnych dla dzieci, młodzieży i seniorów, w których wzięło udział ponad 3 tys. osób.

Poza tym w 2024 r. kontynuowano **różne projekty i kampanie**. Ogólnopolski projekt pn. „ESKA – Razem Przeciw Depresji”, prowadzony za pomocą strony internetowej <https://www.eska.pl/razemprzeciwdepresjiplock/>, przybliżał dzieciom, młodzieży oraz dorosłym bardzo istotny problem zdrowotny, jakim jest depresja. Natomiast kampania społeczna pn. „Koperta Życia” skierowana została do osób chorych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych. W kampanię zaangażowany jest Urząd Miasta, placówki podstawowej opieki zdrowotnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku.

W 2024 r. przeprowadzony został **konkurs ofert** na powierzenie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego z obszaru edukacji zdrowotnej dostosowanej do potrzeb różnych grup społeczeństwa, promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz działań prowadzonych w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji dla podmiotów określonych w art. 3 ust. 2 *ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym*. Środki publiczne otrzymało 5 projektów realizowanych przez 4 podmioty (organizacje pozarządowe). Dofinansowane projekty dotyczyły prowadzenia działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie honorowego krwiodawstwa, organizację otwartych akcji poboru krwi, spotkań okolicznościowych dla honorowych dawców krwi. W zakresie upowszechniania wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zorganizowano kursy pierwszej pomocy przedmedycznej, a także zajęcia edukacyjne dla dzieci z płockich szkół. W celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego dofinansowano zajęcia rehabilitacyjne dla kobiet po mastektomii oraz wsparcie pozainstytucjonalne dla osób chorych psychicznie, z zaburzeniami psychicznymi i członków ich rodzin: w ramach cyklicznych spotkań osoby te miały zapewnioną specjalistyczną opiekę psychologiczną i terapeutyczną profilowaną pod kątem promocji zdrowia psychicznego oraz wychodzenia ze stygmatyzacji społecznej.

Miasto Płock realizowało również działania w obszarze **profilaktyki uzależnień**, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy domowej, które określone były w „Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022–2025”. Działania w powyższym obszarze były ze sobą skorelowane.

W ramach realizacji zadań Programu prowadzone były systematyczne działania z zakresu zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom, promocji zdrowia, profilaktyki, redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej oraz zawodowej, skierowane do społeczności lokalnej – do wszystkich mieszkańców Płocka, którzy spotykają się z problematyką uzależnień, w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, zagrożonej uzależnieniami behawioralnymi, wychowującej się w rodzinach, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe oraz ich rodziców;
- dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z alkoholem/narkotykami/uzależnieniami behawioralnymi, ich rodziców oraz nauczycieli/wychowawców;
- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi, w tym osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, osób używających szkodliwie środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych;
- osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych;
- osób współuzależnionych;
- osób doświadczających przemocy domowej;
- osób stosujących przemoc domową;
- przedstawicieli podmiotów realizujących działania określone w Programie.

Głównym celem Programu był rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

RAPORT O STANIE MIASTA PŁOCKA ZA 2024 ROK

Działania prowadzone były w następujących obszarach:

- ✗ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem;

- ✗ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;

- ✗ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym;

- ✗ wspomaganie działalności instytucji i organizacji pozarządowych służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Działania realizowane były przy współudziale różnych podmiotów: komórek organizacyjnych Urzędu Miasta, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego, Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Książnicy Płockiej, Płockiej Galerii Sztuki, Płockiego Ośrodka Kultury i Sztuki, Straży Miejskiej, Komendy Miejskiej Policji, organizacji pozarządowych oraz podmiotów wyłonionych w konkursach ofert ogłaszanych w ramach *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* oraz *ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym*.

W ramach „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” wspierano lokalną infrastrukturę pomocową w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień. Działania kierowano do osób uzależnionych bądź nadużywających substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin. Pomoc udzielana była w formie spotkań indywidualnych oraz zajęć grupowych. Zrealizowano następujące działania pomocowe:

- W ramach swoich zadań Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjmowała zgłoszenia dotyczące osób nadużywających alkoholu oraz podejmowała działania zmierzające do zobowiązania do leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji. Komisja przeprowadziła rozmowy z 410 osobami, w tym 214 osobami z problemem alkoholowym.

- Sfinansowano działalność siedmiu placówek wsparcia dziennego (sześciu klubów profilaktyki środowiskowej – placówek prowadzonych w formie opiekuńczej, do których uczęszczało 138 dzieci oraz jednej placówki prowadzonej w formie specjalistycznej, do której uczęszczało 26 dzieci).

- Dofinansowano działalność czterech Punktów Konsultacyjnych, w których udzielono porad, informacji, konsultacji ogółem 491 osobom. W zakresie problemów alkoholowych udzielono pomocy 475 osobom, w tym: 38 osobom z problemem alkoholowym, 39 osobom uzależnionym od alkoholu, 144 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym osobom współuzależnionym i DDA), 77 dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, 102 osobom doznającym przemocy domowej, 58 osobom stosującym przemoc domową oraz 17 innym osobom. Przeprowadzono dwie mediacje, w tym jedną z udziałem osoby z problemem alkoholowym i jedną z udziałem osoby uzależnionej od alkoholu. Pomoc została udzielona ponadto 16 osobom w zakresie problemów narkotykowych, w tym: 6 osobom mającym problem narkotykowy, jednemu dorosłemu członkowi rodziny osoby z problemem narkotykowym, jednemu dziecku z rodziny z problemem narkotykowym oraz 8 osobom, doznającym przemocy domowej.

- Dofinansowano działalność Poradni Rodzinnej, w której udzielano porad, konsultacji, prowadzono sesje rodzinne, terapię rodzinną, konsultacje wychowawcze i interwencje kryzysowe, z pomocy skorzystało ogółem 339 osób. Z pomocy indywidualnej skorzystało 321 osób, w tym w zakresie problemów alkoholowych udzielono pomocy 257 osobom: 47 osobom z problemem alkoholowym, 16 osobom uzależnionym od alkoholu, 99 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym osobom współuzależnionym i DDA), 50 dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, 29 osobom doznającym przemocy domowej, 9 osobom stosującym przemoc domową oraz 7 innym osobom. Pomoc została udzielona ponadto 64 osobom w zakresie problemów narkotykowych, w tym: 39 osobom mającym problem narkotykowy, 14 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem narkotykowym (w tym osobom współuzależnionym), sześciorgu dzieciom z rodzin z problemem narkotykowym, jednej osobie doznającej przemocy domowej i czterem innym osobom. Zrealizowano dwie edycje treningu umiejętności psychospołecznych dla młodzieży oraz trening umiejętności wychowawczych dla rodziców.

- Dofinansowano działalność Poradni Profilaktyczno-Konsultacyjnej MONAR, w której udzielano pomocy specjalistycznej osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym oraz ich rodzinom. W Poradni prowadzone były konsultacje indywidualne, zajęcia warsztatowe oraz grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych, realizowany był program psychoedukacyjny dla osób szkodliwie używających narkotyków i uzależnionych od narkotyków oraz krótkoterminowy program pn. „Candis” dla osób, które w sposób nałogowy lub szkodliwy używają marihuany lub innych

przetworów konopi. Pomocy udzielono ogółem 442 osobom, w zakresie problemów alkoholowych pomoc została udzielona 196 osobom, w tym siedmiu osobom z problemem alkoholowym, 156 osobom uzależnionym od alkoholu, 21 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym osobom współuzależnionym i DDA), 5 dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, 4 osobom doznającym przemocy domowej, 3 osobom stosującym przemoc domową. Pomoc została udzielona ponadto 246 osobom w zakresie problemów narkotykowych, w tym 147 osobom mającym problem narkotykowy, 85 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem narkotykowym (w tym osobom współuzależnionym), 5 dzieciom z rodzin z problemem narkotykowym, 3 osobom doznającym przemocy domowej, 2 osobom stosującym przemoc domową i 4 innym osobom.

- Dofinansowano działalność stowarzyszenia abstynenckiego, z pomocy którego skorzystało 329 osób.
- Prowadzono działania edukacyjne i motywujące do zmiany sposobu życia i trwania w abstynencji skierowane do osób w kryzysie bezdomności z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz ich rodzin, którymi objęto 60 osób.
- Dofinansowano program wspierająco-motywujący dla 48 mężczyzn w kryzysie bezdomności i uzależnionych, którzy przyjmowani byli do Domu Wsparcia i tam otrzymali specjalistyczną pomoc.
- Dofinansowano 4 projekty (realizowane przez 4 organizacje pozarządowe) związane z udzielaniem pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych bądź nadużywających substancji psychoaktywnych, osób doświadczających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową: działania edukacyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, grupa zapobiegania nawrotom dla osób uzależnionych po ukończonej terapii, działania skierowane do osób uzależnionych ze współistniejącą chorobą psychiczną oraz ich rodzin, program edukacyjno-korekcyjny dla osób stosujących przemoc domową, program edukacyjno-motywujący dla osób doświadczających przemocy domowej, pomoc dla kobiet wychodzących z kryzysu bezdomności z powodu przemocy domowej. Ogółem z zaproponowanych form pomocy skorzystało 197 osób.

Ponadto informowano mieszkańców o miejscach, w których udzielana jest bezpłatna pomoc z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy domowej poprzez stronę internetową Urzędu Miasta Płocka, ulotki, plakaty czy ekspozycje informacji w autobusach Komunikacji Miejskiej. Systematycznie realizowano kompleksowe działania profilaktyczne na wszystkich szczeblach edukacji, które kierowane były zarówno do dzieci i młodzieży, jak również osób dorosłych. Dofinansowano środowiskowe działania profilaktyczne realizowane przez instytucje. W ramach Programu realizowane były działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej z wykorzystaniem sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych, odpowiadających lokalnym potrzebom:

- Dofinansowano realizację działań profilaktycznych w 43 placówkach oświatowych;
- Zorganizowano środowiskowe działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży – 12 projektów realizowanych przez siedem instytucji;
- Dofinansowano trzy projekty dotyczące organizacji półkolonii, związanych z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień – wzięło w nich udział 129 dzieci;
- Dofinansowano organizację przez placówki oświatowe pięciu obozów związanych z realizacją programów profilaktycznych, które odbyły się w okresie wakacji – wzięło w nich udział 201 dzieci;
- Zrealizowano 25 zajęć szkoleniowych dla rodziców, które odbyły się w placówkach oświatowych – wzięło w nich udział 779 rodziców i 44 nauczycieli;
- Zrealizowano 3 projekty skierowane do rodziców, mające na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych – wzięło w nich udział 137 osób.

Przeprowadzono 2 kampanie społeczne:

✕ „Żyj w realu”: 10 sztuk billboardów miejskich, 20 sztuk citylightów w wiatach przystankowych oraz na terenie miasta, 200 sztuk plakatów. Zakupiono także nagrody dla uczestników oraz laureatów konkursu plastycznego na najlepszy plakat w ramach kampanii.

✕ „Cięża bez alkoholu”: 8 sztuk billboardów miejskich, ekspozycja plakatów w 40 ramach w autobusach Komunikacji Miejskiej oraz 20 sztuk citylightów w wiatach przystankowych oraz na terenie miasta.

Dofinansowano również organizację warsztatów edukacyjnych z obszaru przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, w których wzięło udział 450 osób, w tym: kierowcy z firm transportowych, osoby, które utraciły prawo jazdy w związku ze stwierdzeniem stanu nietrzeźwości oraz uczestnicy kursów nauki jazdy. Do środowisk młodzieżowych – uczestników Juwenaliów oraz uczestników festiwalu Polish Hip-Hop Festival, skierowano projekt realizowany metodą partyworkingu, którego celem było ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz propagowanie bezpiecznej zabawy wśród uczestników imprez muzycznych.

Ilustracja 14.3: Billboard w ramach kampanii społecznej „Ciąża bez alkoholu”

Źródło: Urząd Miasta Płocka

Sfinansowano koszt organizacji oraz przeprowadzenia badań ankietowych pn. „ESPAD – Europejski Program Badań nad Używaniem Alkoholu i Innych Substancji Psychoaktywnych przez Młodzież Szkolną” – badania przeprowadzono w 40 klasach pierwszych oraz 40 klasach trzecich płockich szkół ponadpodstawowych.

Zakupiono materiały edukacyjno-informacyjne (ulotki oraz broszury) z obszaru profilaktyki i uzależnień oraz pokryto koszt wykonania gadżetów profilaktycznych z nadrukiem hasła „Bądź sobą – nie daj się nałogom”.

Realizowano działania szkoleniowe, mające na celu podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze profilaktyki i uzależnień – w sumie 23 szkolenia, seminaria, konferencje, superwizje, w których wzięło udział 629 osób. Członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził ponadto szkolenie dla 11 sprzedawców napojów alkoholowych.

W ramach realizacji zadań „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” sfinansowano bądź dofinansowano ogółem 24 zadania publiczne, które realizowane były przez 19 podmiotów – organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust 3 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, prowadzące działalność w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy domowej. Odbłyło się również 9 audycji radiowych i 8 programów telewizyjnych, których tematyka dotyczyła zagadnień związanych z systemem lokalnego wsparcia rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i przemocy domowej oraz realizowanych działań profilaktycznych.